

Paula Bonet (Vila-real, 1980) va presentar ahir un llibre que té una versió en forma d'exposició a València. E. FONTCUBERTA / EFE

Paula Bonet: “És difícil posar paraules a les agressions”

L'artista debuta en la novel·la amb la biogràfica i original 'L'anguila'

LAURA SERRA
BARCELONA

Les receptes de l'àvia. Un embaràs no desitjat. Una nena que adora l'avi Alfonsín. Un avortament involuntari de trigèmines. La revelació apassionant de la pintura. Un professor vint anys més gran que sedueix i vampiritza una alumna. Una fugida a Xile. Un nòvio encantador que es converteix en agressor i en una presó durant quatre anys. Una amistat indestructible. Una violació una nit de festa. No saber identificar-ho com a tal. Tot això és la primera novel·la de Paula Bonet, *L'anguila* (Anagrama/Univers, en traducció valenciana de Vicent Usó), tot això i encara més. És una novel·la de creixement i a la vegada un manifest de denúncia. Una història personal que ressonarà en les vides de tantes dones que han lluitat amb el seu cos contra els embats del patriarcat. *L'anguila* és una revisió i una relectura de la pròpia vida des de la perspectiva d'una persona madura i cultivada amb moltes lectures i que transita aquest procés en paral·lel a la nova onada feminista.

L'anguila és una metàfora que té molts significats. L'animal que s'esmuny, l'animal que fa 4.000 quilòmetres per pondre els ous, l'animal que va a morir a casa. També pot fer referència a la diversitat de materials que s'apleguen en aquesta novel·la i que la fan difícil de classificar. Cites d'autors, cartes, receptes, poemes, records, recreacions, reflexions, són materials que teixeix

amb naturalitat dins un únic fil narratiu, com capes d'un quadre, com si hagués paït per fi tota una vida.

L'anguila és una novel·la. No és autobiografia ni memòries. És ficció i autobiografia confoses –assenyala d'entrada Bonet–. És un text que es vol allunyar tota l'estona de la ràbia, de l'enuig, de la tristesa, de l'haver-se sabut víctima. És un text que tracta assumptes complexos, sinistres, dolorosos, però que està ple d'amor pel cos, per l'herència, per altres persones, per la pintura”. De fet, és un projecte que té dues potes, perquè, a banda del llibre, té una exposició de pintures a l'oli oberta al Centre Cultural La Nau de la Universitat de València, titulada *Esto es un cuadro, no una opinión*.

Escollar la veu de les dones

Bonet va irrompre al panorama artístic amb unes il·lustracions de gran èxit comercial i aviat va començar a publicar llibres il·lustrats, com *Qué hacer cuando en la pantalla aparece The End* (2014) i *813*, sobre Truffaut (2015), entre molts altres encàrrecs. Però des de *La Sed* (2016) i amb *Roedores. Cuerpo de embarazada sin embrión* (2018) tant la seva obra pictòrica com el seu discurs van anar-se transformant amb una potència insòlita que esclata a *L'anguila*. Ella assegura que el que ha canviat també és la manera com la societat la mira i la llegeix. “Jo el 2013 o 2014 intentava ser complaent tota l'estona. Ara tant me fa el que digueu o penseu de mi i des d'aquí es treballa millor i amb més contundència”, afirma Bonet.

“No he tingut en compte ningú, quan escrivia”, admet. No ha pensat en el públic –“l'autor que està més pendent del públic que de la seva obra no m'interessa”, diu–, tampoc en quedar bé amb ningú. Si no fos així, no hauria pogut exposar experiències tan doloroses o escriure sobre els homes que la van marcar, que bateja com l'Homenet, el Sense nom i el poeta que era premi nacional. “A *Qué hacer cuando en la pantalla aparece The End* ja hi havia totes aquestes agressions velades amb metàfores i un embolcall preciós. Amb les eines que tenia en aquell moment, estava cridant que m'escoltessin. No tinc cap bon record d'aquest llibre, perquè deien que allò era l'èxit i a mi no m'ho semblava. Es va vendre però no es va llegir”, lamenta. Ara ha desenganyat el text de la pintura.

Parafraçant Marta Sanz, l'autora afirma que “totes tenim el dret de parlar del que ens ha passat”. Això és el que fa en aquest llibre valent. “És difícil posar paraules a les agressions, tot i que les agressions se serveixin de les paraules”, afirma. Sense donar lliçons, Bonet va exposant la violència estructural contra els cossos femenins: el comentari del pare després de tallar amb el setè nòvio, la burla d'un amant per no anar depilada, la incomprensió davant el desig de ser mare, la violència psicològica, l'abús de poder; el ventall és inacabable. El llibre expressa “el desassossec i el sentiment d'abandó” que ha arrossegat durant tants anys però també la llum que arriba de les persones que salven els altres. *L'anguila* és una invitació al lector a revisar-se: “Si passa això, ja en tinc prou”. ■